

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESLIETU MINISTRIJA

Brīvības bulvārī 36, Rīgā, LV-1536. Tālrunis: 7036801, 7036716, 7036721
Fakss: 7210823; 7285575; e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv

Rīgā
23 -10- 2007 Nr. 1-7.2/4467
Uz 18.10.2007. Nr. 12/2-7-n/230-(9/07)

Latvijas Republikas
Saeimas Kancelejai

*Par deputātu jautājumu
par situāciju Pārlielupes cietumā
(pieprasījums Nr. 31/J9)*

Tieslietu ministrija ir saņēmusi LR Saeimas deputātu parakstītu vēstuli ar jautājumiem saistībā ar situāciju Pārlielupes cietumā un sniedz šādu informāciju.

1. Pārlielupes cietums ir Ieslodzījuma vietu pārvaldes struktūrvienība (slēgtais cietums), kurā saskaņā ar Latvijas Soduzpildes kodeksa 50.⁴ pantu sodu izcieš ar brīvības atņemšanu notiesātie vīrieši par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu, kā arī notiesātie, kuri pārvietoti no daļēji slēgtā cietuma par rupjiem vai sistemātiskiem režīma pārkāpumiem.

Pamatojoties uz Ieslodzījuma vietu pārvaldes sniegto informāciju, norādām, ka Pārlielupes cietumā iespējams izmitināt 530 notiesātos. 2007.gada 1.oktobrī šajā cietumā atradās 445 notiesātie.

Pārsvarā Pārlielupes cietumā sodu izcieš notiesātie, kuri notiesāti pēc šādiem Krimināllikuma pantiem:

- 116.pants (slepkavība) – 6;
- 117.pants (slepkavība pastipriņošos apstākļos) – 8;
- 125.pants (tišs smags miesas bojājums) – 34;
- 159.pants (izvarošana) – 12;
- 160.pants (vardarbība dzimumtieksmes apmierināšana) – 12;
- 161.pants (dzimumsakari ar personu, kura nav sasniegusi 16 gadu vecumu) 1;
- 162.pants (pavešana netiklībā) – 6;
- 175.pants (zādzība) – 411;
- 176.pants (laupīšana) – 126;
- 180.pants (zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā) – 86;
- 185.pants (mantas tiša iznīcināšana un bojāšana) – 77;
- 231.pants (huligānisms) – 54;
- 253., 253¹., 253².pants (narkotisko un psihotropo vielu neatļauta izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana, pārvadāšana un pārsūtīšana, realizēšana) – 38.

SAEIMAS KANCELEJA

24 -10- 2007

+371 7210823

Nr. 12/5-2-225-(9/07) Pkkt. 10/10
24/10/2007 09:16 +371-7210823

Tieslietu ministrija šobrīd pēta iespējas valsts un privātās partnerības izmantošanas iespējas esošās ieslodzījuma vietu infrastruktūras pilnveidošanai un jaunas veidošanai. Ministrijā tiek izstrādāta ieslodzījuma vietu infrastruktūras attīstības koncepcija, kurā tiks ietverti risinājumi arī attiecībā uz Pārlielupes cietumu.

Tieslietu ministrija atzīst, ka Pārlielupes cietums ir vissliktākajā stāvoklī un šis apstāklis tiks ņemts vērā, izstrādājot iepriekš minēto politikas plānošanas dokumentu.

2. Tieslietu ministrijas izstrādātā Ieslodzījuma vietu attīstības koncepcija tika akceptēta ar Ministru kabineta 2005.gada 2.maija rīkojumu Nr. 280, un tajā tika paredzēts secīgs visu ieslodzījuma vietu sakārtošanas plāns.

Saskaņā ar Ieslodzījuma vietu attīstības koncepcijā noteikto, tika plānots 2011.gadā izstrādāt un Ministru kabinetā iesniegt Daugavpils un Pārlielupes cietumu rekonstrukcijas programma un no 2011. gada 1. jūnija līdz 2014. gada 1. jūnijam tika plānota Pārlielupes cietuma rekonstrukcija, kuras ietvaros būtu jāveic šādi uzdevumi:

- Pārlielupes cietuma pārveide par slēgta režīma cietumu – pēc projekta realizācijas tas pilnībā atbildīs slēgtā režīma cietuma prasībām;
- kameru izveide notiesātajiem (2–4 cilvēkiem.), jo pašlaik notiesātie ir izvietoti koplietošanas dzīvojamās telpās (20–50 cilvēki vienkopus);
- gāzes katlu māja izbūve, kas uzlabos ieslodzīto sadzīves apstākļus;
- darbinieku darba apstākļi uzlabošana;
- cietuma drošības līmeņa paaugstināšana.

Tomēr minētās koncepcijas īstenošanas uzsākšanu aizkavēja finanšu līdzekļu 2005.–2007.gadā piešķiršanas apjoms. Ražošanas korpusā šobrīd uzsākta ražošanas attīstība notiesātiem un korpusa pielāgošana par notiesāto dzīvojamām telpām nav paredzēta. Turklāt, ņemot vērā, ka ar Ministru kabineta 2007. gada 2. maija lēmumu (MK 02.05.2007. sēdes prot. Nr. 26, 30. §) „Par Makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas ietvaru 2008. – 2010. gadam” tika nolemts konceptuāli atbalstīt papildu finansējumu prioritārajām jaunās politikas iniciatīvām atbilstoši Makroekonomiskās attīstības un fiskālās politikas ietvara 2008. – 2010. gadam 1. pielikumam, papildus valsts budžeta līdzekļi ieslodzījuma vietu infrastruktūras uzlabošanai būs pieejami ne ātrāk par 2009. gadu.

Ņemot vērā minēto, Tieslietu ministrija strādā pie Ieslodzījuma vietu attīstības koncepcijas aktualizācijas, izvērtējot privātās partnerības izmantošanas iespējas.

3. Pamatojoties uz Ieslodzījuma vietu pārvaldes sniegto informāciju, norādām, ka Ieslodzījuma vietu pārvalde pastāvīgi sniedz praktisku un metodisku palīdzību visām ieslodzījuma vietām, arī Pārlielupes cietumam, jomā, kas saistīta ar sagatavošanos ziemas periodam, nosakot prioritātes atkarībā no piešķirtā finansējuma un konkrētās situācijas izvērtējuma.

2004.–2006.gadā papildus kārtējam finansējumam Pārlielupes cietumam tika piešķirti Ls 60 000, kas bija paredzēti, lai sagatavotos ziemas periodam. 2007.gadā no valsts budžeta Ieslodzījuma vietu pārvaldei netika piešķirti papildu finanšu līdzekļi ieslodzījuma vietu ziemas periodam, taču Ieslodzījuma vietu pārvalde, izmantojot iekšējos resursus, piešķīra šim mērķim Ls 3 000.

Neskatoties uz finanšu trūkumu, Ieslodzījuma vietu pārvalde un cietums dara visu iespējamo, lai piešķirtā finansējuma ietvaros nodrošinātu cietumu normālu darbu 2007.–2008.gada apkures sezonā, t.sk., izmantojot lietotus logu stiklus.

4. Atbildot uz jautājumu par virtuves katlu nomaiņu Pārlielupes cietumā, norādām, ka ēdiena gatavošanas katlu nomaiņa Pārlielupes cietumā plānota 2008. – 2009.gadā, ja tam tiks piešķirts atbilstošs finansējums.

5. Valstī šobrīd ir liels ārstniecības personu, t.sk. ārstu, trūkums. Šī problēma skar arī daudzas cietumu Medicīnas daļas. Lai nokomplektētu Pārlielupes cietuma Medicīnas daļas priekšnieka un ārsta internista štata vienības, cietums jau ilgu laiku meklē darbiniekus, izmantojot darba biržu un vietējos laikrakstus (ar sludinājumiem), taču neviens ārsts nav izteicis vēlēšanos strādāt cietumā. 2007.gadā tika pieņemts darbā Pārlielupes cietuma Medicīnas daļas ārsta internists un Medicīnas daļas priekšnieks uz nepilnu 0,5 slodzi. Informējam, ka Pārlielupes cietuma Medicīnas daļā strādā arī ārsts psihiatrs.

Atbildot uz jautājumu par narkologu nodarbināšanu ieslodzījuma vietās, informējam, ka saskaņā ar Ministru kabineta 2002. gada 24. septembra noteikumos Nr.429 „Alkohola, narkotisko, psihotropo un toksisko vielu atkarības slimnieku ārstēšanas kārtība” minēto, narkologs drīkst ārstēt narkomānus tikai specializētajās, sertificētajās narkoloģiskajās iestādēs. Ieslodzījuma vietu sistēmā šādu iestāžu nav. 2005.gadā tika pieņemta Valsts programma „Narkotisko un psihotropo vielu atkarības un izplatības ierobežošanas un kontroles programma 2005. – 2008.gadam”, tomēr finansējums programmas īstenošanai iepriekšējos gados nav ticis piešķirts.

Visu Latvijas cietumu medicīnas daļās ieslodzītie tiek motivēti analīžu veikšanai uz HIV, turklāt, katrs apcietinātais pēc uzņemšanas cietumā tiek izmeklēts uz HIV. Uz saslimšanu ar pārējām infekcijām ieslodzītie tiek izmeklēti saskaņā ar medicīniskajām indikācijām.

Papildus norādām, ka Tieslietu ministrijas izveidota darba grupa pašlaik strādā pie Ieslodzīto veselības aprūpes koncepcijas izstrādes, kurā tiks noteikts ieslodzīto veselības aprūpes modelis, kā arī noteikts Tieslietu ministrijas un Veselības ministrijas kompetenču sadalījumu ieslodzīto personu medicīniskās aprūpes jomā. Koncepcijas izstrādes galvenie mērķi ir:

- nodrošināt ieslodzītajiem veselības aprūpi, kas nav mazāka par iedzīvotājiem pieejamo veselības aprūpi;
- nodrošināt specifisko veselības aprūpi, kas nepieciešama ieslodzīto īpašā stāvokļa dēļ;
- ieslodzīto veselības aprūpes sistēmu organizatoriski integrēt vispārējā veselības aprūpes sistēmā;
- ieslodzīto veselības aprūpes finansēšanas administrēšana gan TM budžetā, gan VM budžetā (valsts programmu ietvaros), skaidri definējot katras ministrijas kompetenci un izmaksas.

Koncepcijas projektā paredzēts princips, ka ieslodzīto veselības aprūpes nepieciešamībai jābūt prioritārai pār jautājumiem, kas nav saistīti ar veselības aprūpi (tas attiecināms arī uz valsts budžeta līdzekļu sadalījumu Ieslodzījuma vietu pārvaldē).

6. Kriminogēnā situācija Pārlielupes cietumā tiek pastāvīgi kontrolēta un analizēta. To veic Ieslodzījuma vietu pārvalde. Operatīvajā uzskaitē ņemtas 36 personas, kuras ir narkotisko līdzekļu lietotājas. Veicos kompleksus pasākumus cietumā, 2007. gada deviņos mēnešos no notiesātiem tika atsavināti sekojošie aizliegtie priekšmeti:

- mobilie telefoni – 367;
- alkoholisko dzērienu surogāti – 1249,35 litri;

- narkotiskās vielas – 44,4891 grami;
- psihotropās vielas – 1439 grami.

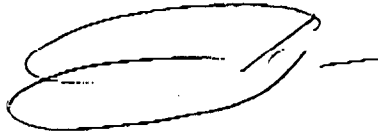
Ieslodzījuma vietu pārvaldē ir uzsākti 24 kriminālprocesi par noziedzīgu nodarījumu pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību izdarīšanu. Tie ir saistīti ar narkotisko un psihotropo vielu nelegālu apriti Pārlielupes cietumā. Visizplatītākais aizliegto priekšmetu un narkotisko vai psihotropo vielu iekļūšanas veids ieslodzījuma vietās ir pienesumos, sūtījumos (vēstules, pakas, bandroles), kas adresēti ieslodzītajiem, kā arī pārmetienu veikšana pāri pamatžogam (83 reizes).

Lai uzlabotu situāciju, Pārlielupes cietuma administrācija uz pamatnožogojuma ir uzstādījusi papildus sietu, kas apgrūtina pārmetienu veikšanu. Ņemot vērā Ieslodzījuma vietu pārvaldes sniegtās ziņas, informējam, ka ar Valsts policiju ir panākta mutiska vienošanās par pastiprinātu patruļdienesta kontroli blakus cietuma pieguļošajai teritorijai.

Tieslietu ministrija izsaka Jums pateicību par izrādīto interesi par problēmjaudājumu, kas skar ieslodzījuma vietu infrastruktūru un ieslodzīto sadzīves apstākļus, un arī turpmāk ir gatava sniegt Jūs interesējošo informāciju.

Ar cieņu

ministrs

G. Bērziņš

Vērdina 67162615
blndupe
 23.10.07.

23.10.07.

Olga Zeile
23.10.07.

Valsts sekretāra vietniece
 rezervu pakalpojuma jautājumos
L. Medin
 23-10-2007

+371 7210823